

„Gospođa Bovari“, roman Gustava Flobera, francuskog romanopisca, objavljen 1857. godine. Po objavljivanju roman je izazvao skandal.

Knjiga je doživela buran uspeh, ali je pisac bio optužen za povredu javnog morala od strane pariskog suda za presteupe. Oslobođena je zahvaljujući odličnom advokatu Senardu.

Gospođa Bovari je remek-delo realizma po realističnoj književnoj doktrini (studija karaktera, analiza osećanja, izbor pojedinosti), po savršenom stilu, te po moralnoj pouci (Ema Bovari prikazuje duh cele jedne epohe, a ne samo romantičnim sanjarenjima uništenu ženu).

Tema dela je ispraznost braka i malograđanske sredine. Isprepliću se motivi ljudske ograničenosti i osrednjosti. Izvor i građu za ovo delo Flober je pronašao u nekom novinskom izveštaju koji mu je poslužio kao inspiracija (nije redak slučaj da književnici posežu za takvim oblikom inspiracije, npr. Dostojevski se služio sudskom hronikom).

Vreme i prostor obuhvata hronotop provincijskog gradića s gustim lepljivim vremenom koje puzi unutar prostora. Likovi su socijalno motivisani, socijalno reprezentativni. Pripovedač je nepristrastan, njegova se osobnost ne zapaža, pisac se poistovjećuje s unutarnjim svetom likova, služi se jezikom koji reprodukuje reči ili svest određenog lika, ali to ne naglašava posebno već pripoveda u 3. licu.

Ovaj roman kritika često ocenjuje kao životopis malograđanske preljubnice, epopeju provincijske bede, a stilski kao antiromantičarski romantizam.

U razotkrivanju iluzija Flober zapravo razotkriva sebe i svoju intimu, što je najbolje izrekao rečenicom: 'Gospođa Bovari, to sam ja!'

[уреди]Fabula romana

Šarl Bovari, seoski lekar i udovac, ženi se ljupkom devojkom Emom Ruo. Ema je kći imućnog seoskog gospodina. Ranu mladost i školovanje provela je u manastiru uršulinki gde često kradom čita zabranjene romantične ljubavne romane u koje uranja svom silinom svoje mašte.

Od braka je očekivala ostvarenje svojih romantičnih snova, sreću i mir, no ubrzo se pita:

Bože, zašto sam se udala?

Dobročudni Šarl svim svojim jednostavnim srcem ljubi Emu i misli da mu je ljubav uzvraćena. Međutim, mlada žena vrlo brzo shvata raskorak između svojih snova i monotone jednoličnosti svakodnevnog malograđanskog života.

Njen duh vapi za pustolovinama.

Nakon selidbe u Jonvil Ema upoznaje pristalog advokatskog pripravnika Leona s kojim se počinje tajno sastajati. Leon odlazi u Pariz, a Ema, željna ljubavnih pustolovina, predaje se ljubavnoj vezi sa elegantnim baronom Rodolfom. Sledi ljubavna romansa uz vatru kamina, izlete u prirodu... Potpuno zapašta Šarla, kuću, dete. Opsednuta je ljubavnikom, lepim haljinama i svojim sada uzbudljivim životom. Nagovara Rodolfa da je otme i da pobegnu.

U početku Rodolf pristaje, ali joj kasnije šalje pismo u kojem objašnjava da je odustao od bega. Ema je potpuno skrhana, doživljava slom nerava. Šarl je pokušava utešiti, pokazuje potpuno razumevanje, brine se za dete, vraća sve dugove i ne pitajući kako su nastali. Ona ponovo živi teško podnoseći dosadu svakodnevnog života. Šarl je želi razvedriti i zabaviti te je odvede u pozorište u Ruan. Tamo susretne Leona i obnovi s njim stari flert, ali kod Leona sve više raste zasićenost Emom. Ema je upadala u sve veće dugove u težnji da ostvari svoje želje za raskoši i sjajem.

Sav ostali svet bio je za nju izgubljen, bez određena mesta i kao da nije ni postojao. Što su joj, uostalom, stvari bile bliže, to više su se od njih odvrćale njene misli. Sve što ju je neposredno okruživalo, dosadno selo, glupi malograđani, osrednji život, činilo joj se izuzetkom u svetu, pukim slučajem, koji ju je držao u svojim okovima, dok se izvan toga kruga protezala unedogled neizmerna zemlja blaženstva i strasti.

Očajna zbog pretnje prisilne naplate dugova odlazi Rodolfu. Moli ga da je spasi od dugova, ali on je odbija. Ema je poražena i ponižena. Dok sudski izvršitelj popisuje stvari u porodičnoj kući:

Bila je tako tužna i tako mirna, u isti mah tako mila i tako povučena, da si u njenoj blizini osećao kako te obuzima neki ledeni čar, kao što te u crkvama hvata zima od hladnoće mramora, koja se meša s mirisom cveća.

Ne može prihvatiti poraz i ponovni povratak u dosadu svakodnevnog života te radije bira beg u smrt. Ispija otrov i umire.

Šarl, jecajući, sav kao lud, u očaju govori svojoj umirućoj ženi: Zar nisi bila srećna? Jesam li ja možda kriv? Činio sam ipak sve što sam mogao! Uskoro i on umire ostavljajući iza sebe nezbrinuto dete.

Gustave Flaubert, rođen u Rouenu, 12. prosinca 1821. godine je bio jedan od najvećih svjetskih romanopisaca.

Sin liječnika, Flaubert upisuje studij prava koji ne završava, putuje sjevernom Afrikom, formira krug pariških prijatelja, a od svojih tridesetih godina

uglavnom živi na imanju Croisset u Normandiji, s povremenim posjetima Parizu. Nakon adolescentske ljubavi prema udatoj Elise Schlesinger, koju nije nikad zaboravio, imao je više erotskih veza, od kojih je najpoznatija s pariškom spisateljicom Louise Colet, no, nikad nije zasnovao vlastitu obitelj.

Iako su tijekom 19. st. veliki ruski romanopisci poput Tolstoja i Dostojevskog popularniji i utjecajniji kod širega čitateljstva, te iako je njihov zahvat u stvarnost dojmljiviji i uzbudljiviji- Gustave Flaubert ostaje nenadmašivim. Za Flauberta se može kazati da je pisac za pisce, veliki učitelj i mjerilo majstorstva.

Prvo Flaubertovo remek djelo je ujedno i najkontroverznije: "Gospođa Bovary", 1857., turobna pripovijest o egzistencijalnoj dosadi, preljubima i samoubojstvu žene provincijskoga normandijskoga liječnika. Izazvao je sudski proces zbog navodno nemoralnih dijelova teksta. No pisac, njegov izdavač i tiskar su oslobođeni optužbe, zahvaljujući i realizmu i životnoj mudrosti suca. Romanom odlikuju značajke koje će se sretati i u kasnijim Flaubertovim djelima: vjerodostojnost u prikazu pojedinosti, impersonalni pristup u kojem ne čujemo glas pisca niti uopće znamo za njegovo postojanje, te harmonični i njegovani stil koji je postao uzorom francuske proze. Godine 1869. Flaubert objavljuje svoj najveći roman, "Sentimentalni odgoj". To poluautobiografsko djelo u kojem je rekreirao svoju mladenačku očaranost Elise Schlesinger i studentske dane, autor je opisao kao "moralnu povijest ljudi moga naraštaja". Djelo zapravo nema zaplet i rasplet u konvencionalnom smislu riječi: likovi se vrte u prostoru vlastitih projekcija i želja, vrijeme prolazi i ništa se bitno ne riješava niti ostvaruje. Posve su drukčije fantastične vizije "Iskušenja svetoga Antuna", 1874, dramsko-romanesknoga uratka, toga "francuskoga Fausta" na kojem je radio preko 25 godina. Posljednje, postumno djelo je "Bouvard i Pecuchet", 1881., opisuje seoske "pothvate" dvojice umirovljenih činovnika, hibridna je studija okarakterizirana i kao svojevrsna farsična enciklopedija ljudske gluposti.

Gustave Flaubert ostaje najutjecajnijim romanopiscem 19. stoljeća. Tvorac je psihološkog realizma (tip realizma u kojemu se ističe psihološka karakterizacija, tj. unutarnja proživljavanja glavnog junaka ili nekoliko važnih likova), a najavio je naturalističku i modernu prozu.

Romani prevedeni na hrvatski jezik:

- „Memoari jednog luđaka“
- „Salambo“, povijesni roman o Kartagi
- „U mjesecu studenom“ (preveo Tin Ujević)

- „Iskušenje svetoga Antuna“, nadotjeraniji njegov filozofski roman
- „Jednostavno srce“
- „Bouvard i Pecuchet“
- „Sentimentalni odgoj“, najbolji roman, romansirana biografija, autobiografski roman

Flaubert umro je u Rouenu, 8. svibnja 1880.

Gospođa Bovary

O djelu:

Flaubert do ideje o stvaranju ovog romana došao je nakon čitanja neuspjele verzije svog djela ‘Iskušenje svetog Antuna’ u koje je uložio nevjerojatan intelektualni napor i dorađivao ga gotovo cijeli život, smatrajući to djelo stvaralačkim vrhuncem. Prema preporuci prijatelja, pokušao je pisati o nekom konkretnom životnom motivu. Izvor i građu za novo djelo Flaubert je pronašao u nekom novinskom izvještaju (životna tragedija lječničkog pomoćnika Delamare i njegove žene Delphine) koji mu je poslužio kao inspiracija. ‘Gospođa Bovary’ je najpoznatiji Flaubertov roman na kojem je radio šest godina. Knjiga je doživjela buran uspjeh, ali je bila osuđena i proganjana zbog povrede javnog morala od strane pariškog suda za prijestupe. Oslobođena je zahvaljujući odličnom odvjetniku Senardu.

Vrsta djela: roman (realistički, psihološki – Flaubert produbljuje psihološku analizu gl. lika, obiteljski – prati bračni i obiteljski život Bovaryjevih, roman lika – istražuje Emmu u cijelosti, društveni – pisac se bavi malograđanskim mentalitetom koji su zapravo nosioci problematike, ljubavni – pokušaj stvaranja privida prave ljubavi)

Tema djela: nesretan brak i život u provinciji

Mjesto radnje: Francuska – Tostes: ‘Gospodin i gospođa Bovary stigoše u Tostes oko šest sati.’ – str. 35

- Vaubyessard: "Jedne srijede, oko tri sata popodne, sjednu gospodin I dospođa Bovary u svoj boc i odvezu se u Vaubyessard." – str. 49

- Yonville-l' Abbaye: "...jest trgovište udaljeno osam milja od Ruena, između abbevillske i beauviske ceste, u dnu doline, koju natapa rječica Rieule..." – str. 70

- Rouen: "- Vi ste lijepi kao Amor! Izazvat ćete opće divljenje u Rouenu. Poštanska su se kola zaustavila pred hotelom Crveni križ, na trgu Beauvoisine." – str. 209.

Vrijeme radnje: polovica 19. st.

Sadržaj:

Roman je podijeljen u tri dijela (očekivanje, ostvarenje, razočaranje) pri čemu su sva tri usredotočena oko lika glavne junakinje, Emme Bovary.

1. DIO

Roman započinje upoznavanjem Charlesa Bovarya u petnaestoj godini kada dolazi u školu gdje ga učenici ismijavaju zbog nespretnosti i povučenosti.

» str. 10

Zatim upoznajemo porodicu i okolnosti pod kojima je Charles došao u internat. Njegov otac Charles-Denis-Bartholome Bovary, bivši pomoćni vojni kirurg, lijep čovjek, hvalisavac, živio je od ženina miraza; a majka mu je poklanjala mnogo pažnje. U dvanaestoj godini ga je školovao župnik, a poslije godine dana ga poslaše u ruensku gimnaziju. Bio je mirne ćudi, jako se trudio pa je učeći napamet završio školu i liječnički ispit na medicinskoj školi. Majka koja mu je upravljala životom, našla mu je i praksu u Tostesu i oženila ga udovicom od četrdeset i pet godina.

Jedne noći Charles je morao nekom starijem gospodinu namjestiti slomljenu nogu i tako je stigao na imanje Bertaux. Dolaskom na imanje pomaže gospodinu Rouaultu te upoznaje njegovu kćer Emmu. » str. 21.

Otada je Charles sve češće dolazio na imanje, iako je gospodin Rouault odavno ozdravio. Heloise, njegova žena mu je to strašno zamjerila. Nedugo nakon toga, dok je vješala rublje, Heloise udari krv na usta i ona umire.

Charles je začudo osjetio poboljšanje i slobodu. U Bertauxu su ga toplo primili

i on se zaljubi Emmu. Emmin otac je sve zapazio te odlučio Charlesu dati Emmu ali uz njen pristanak. Svadba je bila dogovorena. Charles nije bio duhovit čovjek i nije se istakao za vrijeme svadbe ali je idući dan izgledao kao potpuno drugi čovjek. Živjeli su u Tostesu. Ispočetka se Emma trudila oko kuće, uređivala je stan, a on je liječio ljude te uživao u novom životu.

Prije no što se udala, Emma je mislila da osjeća ljubav u sebi, ali kako sreća nije došla, ona je mislila da se možda prevarila. Kao šesnaestogodišnjakinja provodila je vrijeme u samostanu, ali je previše maštala, čitala ljubavne romane, pa ju je otac izvukao iz samostana.

Svako veče bi Charles zadovoljno stigao kući u deset navečer, večerao i zaspao. Ona mu je u čitala ljubavne pjesme ali nije izazvala strast u njegovu srcu te se uvjerala da u njegovoj ljubavi nema ništa izvanredno. » str. 47

Jednom se zbilo za Emmu nesto neobično. Bili su pozvani u Vanbyessard k markizu d'Andervvilers i svojom su kočijom otišli do dvorca. Na balu je osjetila Emma raskoš i ljepotu života koji ju je opčinio. Uživala je u sjaju promatrajući modu i plešući plesove, pogotovo sa zgodnim vikontom, dok se Charles dosađivao potpuno neprilagođen sredini. Kad je rekao da bi zaplesao Emma ga je odbijala i podsmijavala. Posjet dvorcu ju je oduševio. Maštala je o Parizu, kupila je čak i plan Pariza i zamišljala ulice. » str. 52

Vrativši se kući Emma je zapustila je kućanstvo i sviranje klavira. Zdravlje joj je oslabilo i srce je ponekad jače lupalo. Liječnik je dijagnosticirao poremećaj na psihičkoj bazi. Charles promjeni radno mjesto te pođu u Neufshatel. Raspremavši ladicu, Emma se ubode na svadbeni buket, sav osušen i žut te ga baci u vatru i promatra kako polako gori. Pri preseljenju u drugi grad, Emma je bila u drugom stanju.

2.DIO

Preselili su u Younville-l' Abbaye, malo neugledno mjesto. Preko puta ljekarne gospodina Homaisa, smještena je gostionica gospođe Lefrancois, Zlatni lav. Stalni gost poznate gostionice bio je dvadesetogodišnji pisar Leon s kojim se Emma zbliži za vrijeme prve večere u novom gradu. Veoma su slični jedno drugome po ukusu i interesu za umjetnost. Rađa se ljubav koju ne pokazuju otvoreno zbog Leonova stida i Emmina straha. Iako je priželjkivala sina, u tridesetoj godini Emma rodi djevojčicu Berthe. Charles nije ništa primjećivao i Emma ga je doživljavala kao zapreku njezinoj sreći. Pokušala se otvoriti župniku ali je nije shvatio. Leon se bojao iskazati ljubav ženi za koju je vjerovao kako ništa ne osjeća za njega pa je odlučio odseliti u Pariz. Emma je bila očajna.

Jednom neki bogataš Rodolphe Boulanger dovede slugu da mu Charles pusti krv. Naočiti muškarac odmah zapazi lijepu ženu i odluči je osvojiti. »vstr.126

Za vrijeme skupštine poljoprivrednika u Yonvillu, Rodolphe šarmira Emmu koja ga nakon kraćeg vremena zavoli. Charles potakne njihovo zbližavanje kad ih nagovori da pođu na jahanje što će Emmi poboljšati zdravlje. Na prvom jahanju u šumi Emma mu se poda. » str. 154

Postupno su se viđali sve češće, a ona je i sama odlazila k njemu čemu se Rodolphe protivio. Više nije mislila na Leona. Rodolphe je u početku bio slatkoriječiv, ali se postupno hladio i polako postao ravnodušan. Smetalo mu je što mu je ona poklanjala svakakve stvari.

Charles je pokušao šepavom Hippolytu operirati nogu, no sve je završilo da je neki liječnik nesretniku morao amputirati nogu kako bi mu spasio život. Emmi se muž još više zgadio, čak joj se i kći učini neobično ružnom.

Rodolphe kome se Emma potpuno posvetila, uživao je u ljubavi i užicima pa od Emme stvori svojom bezobzirnošću "poslušno, privrženo i pokvareno stvorenje". Ipak mamila ga je njena predanost. Razmišljao je o njenom planu zajedničkog bijega ali uoči samog bijega napisao je oprištajno pismo i poslao s košaricom bresaka. Emma je bila očajna i skoro skočila s prozora. Kad je ugledala Rodolphovu kočiju kako prolazi pala je u nesvijest. Legla je u krevet i četrdeset i tri dana je Charles bio uz njezinu postelju. No Charles je imao i novčanih briga. Emma je uzimala odjeću od trgovca Lheurexa te je on tražio isplatu. Emma se sporo oporavljala, jednom se naglo okrenula vjeri, ali vrlo kratko. Charles odluči da ode s Emmom u Rouen u kazalište gdje je nastupao slavni pjevač Lagardy u Lucii de Lamermoor. Za vrijeme opere u kojoj je Emma uživala u kazališnoj raskoši. Charles je u pauzi sreo Leona i doveo ga u njihovu ložu. » str. 211

3. DIO

Leon je nakon tri godine studija iskusniji i otovreniji. Ema mu prizna da je voljela drugog, on ne joj tvrdi da ju je zaboravio. Dogovorili su se za sastanak u katedrali. Emma se nikako nije mogla odlučiti što će s Leonom. No željna uzbuđenja i strasti, uđe s Leonom u kočiju iz koje nisu izlazili cijelo popodne jer Leon nije dozvolio kočijašu da stane.

Trgovac Lheureux je tražio svoj novac, pa je Charles odlučio poslati Emmu ponovo u Rouen da se savjetuje s Leom, gdje je ostala tri dana. I ona je dobila punomoć na Charlesovu mirovinu. Emma smisli kako će se nalaziti s ljubavnikom. Nagovorila je muža da joj plaća satove klavira i tako je četvrtkom odlazila u Rouen. Charles nije slutio ništa.

Dugovi su se gomilali i trgovac izmami od Emme prodaju zemljišta ispod cijene bez muževa znanja. Tražila je od Leona da joj piše stihove. Ubrzo Emma dobiva sudski poziv da plati dugove. Dobila je pomoć Charlesove majke, no Emma se ponovo zadužila. Avantura s Leonom postala joj je sve dosadnija i dosadnija.

Došao je dan kad je morala vratiti cjelokupan dug. Tražila je trgovčevu pomoć no on ju je odbio. Zatražila je pomoć od Leona, no i on je bio bespomoćan. Očajno je tražila pomoć te se u jednom trenu sjetila Rodolpha. Otišla je do dvorca gazeći svoje dostojanstvo. On je isprva uzbuđeno privine u zagrljaj, no kad ona zatraži novac, Rodolphe ju hladno odbije iznenađen, jer je i sam bio u novčanoj neprilici. » str. 292

Vračajući se kući uđe u ljekarnu i nagovori Justina koji je bio lud zanjom, da je pusti u zabranjenu prostoriju i pred njim proguta šaku bijelog praška. Vrati se u kuću u kojoj je Charles plakao te mu napiše pismo koje će tek idući dan pročitati. Počela je povraćati krv i vikati. Isprali su joj želudac, ali uzalud. Konačno se pojavio i čuveni liječnik Lariviere, no on je ustvrdio da se više ništa ne može učiniti. Emma se uspravi u postelji, krikne, počne se smijati luđačkim smijehom te padne mrtva. » str. 306

Charles je jako patio i htio je da sprovod bude romantičan i da je sahrane u vjenčanoj haljini. Nitko od ljubavnika ju nije žalio jedino je na grobu između jela plakao je Justin.

Leon obavijesti da se ženi, te Charles pišući pismo Leonu počne sumnjati. On otvara tajni pretinac, otkriva pisma i Rodolphovu sliku te za sve krivi sudbinu.

Karakterizacija likova:

Emma Bovary, Charles Bovary, Leon, Rodolphe Boulanger, gospodin Rouault, Charlesovi roditelji, Heloise – Charlesova bivša žena, Lheureux – trgovac, Homais – ljekarnik, Justin

Emma Bovary

Emma je kći veleposjednika Rouaulta odrasla u samostanu. Izašavši iz samostana i vrativši se na selo gdje joj je bilo dosadno, s nestrpljenjem je čekala da život krene u istom smjeru kao i u svim onim romanima koje je pročitala.

Kada je Charles zaprosi, ona pristaje misleći da ga voli, ali ona je nakon udaje sve samo ne sretna. Emma rađa curicu koja joj uopće ne mijenja raspoloženje iako je voli. Međutim mladi pisar Leon odmah joj se svidio. Ona s njim doživljava platonsku vezu, budući da je on nesiguran. Kad on odlazi u Pariz ona si nalazi novog ljubavnika Rodolpheu. Međutim ubrzo obnavlja vezu s Leonom ali isto tako brzo pada u ponor te ispija otrov i umire.

Emma Bovary žrtva je svojih snova. Nije se mogla zamisliti kao gubitnicu, kao običnu domaćicu uz svog prosječnog muža te je htjela pobjeći od dosade koje se je bojala. Njezina razmišljanja su romantična, susreti s ljubavnicima puni strasti, ali zato sredina u kojoj živi je okrutna realnost od koje ona želi pobjeći

Opis str. 21

Naturalistički, ona je bila bludnica, težila je uvijek većim uzbuđenjima i strastima, koja je bila gotovo očajna da ih doživi. Njezino samoubojstvo možda je romantično, ali njezina smrt užasava.

» str. 307.

Charles Bovary

Muškarac seoskog podrijetla, razvijen u iskusnog liječnika. Nije bio čovjek velikih ambicija, obožavao je Emmu i toliko joj vjerovao da zapravo nije uvidio cijelu situaciju. Kada saznaje laži svoje voljene žene za koju je smatrao da je savršena, pogađa ga i umire nesretan jer je proveo život u laži znajući da nije usrećio ženu. Nakon svoje smrti nestao je onako kako je i postojao – prosječno nazapažen. Charles je bio sve ono protiv čega se Emma borila do smrti, te ga prezire zbog svoje običnosti.

Emma i Charles su primjer suprotnosti » str. 212

BOVARIZAM: "Svojstvo držati se drugim nego što čovjek jest"

Bovarizam je naziv dobio prema liku Emme Bovary te predstavlja obrazac ponašanja u kome se gubi osjećaj za realnost zbog dugotrajnog i postojanog nezadovoljstva, koje je posljedica razlike između umišljene slike o sebi i svog stvarnog postojanja.

Emma Bovary, jedna sanjarska duša zamijenila je srednjovjekovnog Don

Quijota koji se je isto tako borio za ostvarenje svojih ideala i koji je umro zaslugom svoje mašte i okrutne stvarnosti.

Poruka djela:

Flaubert je ovim djelom poručio da živiti vlastiti san je sveto i neotuđivo pravo svakog čovjeka, pa makar bilo i pogubno, a da će ga se domoći svatko u tolikoj mjeri koliko skupi snage boriti se za njega.

Pet godina pisanja, sedamdeset nacrti za plan romana, sudski proces zbog povrede javnoga morala – mukotrpan je bio put nastanka jednog od najznačajnijih romana svjetske književnosti. Tema romana je nesretan brak i preljub, a u njegovu je središtu nezaboravan lik Emme Bovary i njezina borba protiv potonuća u poražavajuću običnost.

U Emmu Rouault, kćer seoskog imućnog gospodara, nakon povratka iz samostana Uršulinki gdje ju je otac bio smjestio, zagleda se seoski liječnik iz obližnjeg mjesta, udovac Charles Bovary, koji je došao da izliječi nogu njena oca. Bovary je često posjećuje i jednog dana odluči da zaprosi njenu ruku. Otac njen na to pristade. Emma, koja se u selu dosađivala i koja je o braku sanjarija zamišljajući da je čeka sreća, smirenje, ljubav i blaženstvo, o čemu je toliko čitala u romanima u samostanu, također pristade. Ona je mislila da ga ljubi, ali se ubrzo stade dosađivati, pitajući se: "Bože, zašto sam se udala?" Charles, nepokretan, nesretan, dobroćudan, iskreno je voli i misli da i ona njega voli. Međutim, ona sanjari o putovanjima, pustolovinama, otmicama i sve se više i više otuđuje od muža i nezadržljivo čezne za drugim, sretnijim životom, stade zanemarivati i kuću i njega i zaljubi se najprije u mlada ljepotana Leona, pisara, s kojim održava platonsku vezu.

Leon kasnije odlazi u Pariz, a Emma uskoro nalazi drugog ljubavnika, Rodolpha, s kojim doživljava svoj prvi pad. Ona se tako zaljubi u Rodolpha da mu predlaže da je otme i da pobjegnu. On joj obeća, ali kasnije joj piše pismo u kojem odustaje od bijega, i to porazno djeluje na Emmu tako da doživljava slom živaca. Budući da se dosađivala, muž je radi razonode odvede u kazalište u Ruen, i tamo ona susretne ponovo Leona. Emma se potajno sastaje s Leonom u hotelu i u međuvremenu ona upada u nove dugove, tako da u njih uvlači i svoga muža (piše pacijentima pisma u kojima moli da joj vrate novac koji duguju što hitnije). Zatim napušta Leona i vraća se ponovo Rodolphu, od kojeg traži da je spasi od duga. Kad on odbija, ona čak okrade

svog ljubavnika, ali ništa ne pomaže jer su je povjeritelji stali plijeniti. Napokon, ne našavši izlaz iz toga, ona ispija otrov i tako umire kao preljubnica, ta provincijalka, koja je čeznula za nedostižnim životom, tražeći sreću i zadovoljstvo.

O djelu - Roman Madame Bovary ogledalo je i slika života jednog senzibilnog i osjećajnog bića koje cijeli svoj život i postojanje podređuje svojoj mašti, traženju i uživanju u uzbudljivim i strasnim ljubavima. Emma sanjari o dalekim zemljama, divnim dvorcima i pristaje na brak uvjerena da će živjeti životom iz trivijalnih ljubavnih romana koje je sa velikim zanosom čitala za vrijeme boravka u samostanu. Charl Bovary činio joj se kao ostvarenje njenog sna. On je bio tu, u trenutku kada je željela pobjeći od "dosadnog sela, tupoglavih malograđana i osrednjosti života" koji su je okruživali.

No ubrzo, iluzija stvorena o idealnom bračnom životu počela se gasiti spoznajom da je njezin muž samo prosječan čovjek, ograničena duha. Ona ga je smatrala vrijednim prezira i sažaljenja te ga je s vremenom počela mrziti. Izgledao joj je "kukavan, slab, ništavan, ukratko bijednik u svakom pogledu". Tuga je ispunjavala njezino prazno srce, a "budućnost je bila jedan mračan hodnik s dobro zaključanim vratima". Svi dani bili su joj isti, ali ipak u dnu duše ona je očekivala neki događaj. Kao mornari u nevolji, ona je očajnim pogledom prelazila po pustoši svog života tražeći u daljini kakvo bijelo jedro u gustoj maglini horizontu. Nije znala kakav je to bio slučaj, vjetar koji bi je dotjerao do nje, kojoj obali će je odvesti i da li je to barka ili brod s tri palube, natovaren sumnjama ili pun blaženstva do prozorčića na boku. Ali svako jutro kad bi se probudila, ona se tome nadala tog dana i osluškivala svaki šum, naglo ustajala i čudila se što ga još nema; a zatim, pri zalasku sunca sve žalosnija, željela je da bude već sutrašnji dan. Uvijek je zamišljala ljubav kao - uzdahe na mjesecini, strasne zagrljaje, suze koje teku na ruke pri rastanku, sve groznice puti i nježne ljubavne čežnje, sve to je bilo neodvojivo od balkona velikih dvoraca koji su puni dokolice, od budoara sa svilenim zastorima i vrlo debelim sagom, od sandučića punih cvijeća, od postelje na podiju i od svetlucanja dragog kamenja i širita na livrejama.

Charl je doslovce obožavao svoju ženu ("On se nije mogao savladati da neprestano ne dira njen češalj, njeno prstenje, njenu maramu; ponekad bi je ljubio u lice punim ustima ili su to bili sitni poljupci u nizu po goljoj ruci od vrha prstiju do ramena; a ona bi ga odgurnula napola nasmiješena, a napola zlovoljno kao što radimo s djetetom koje nam se objesi oko vrata"). Ipak njegovi - izljevi ljubavi javljali su se u redovno vrijeme; on ju je ljubio samo u

određenim satima. Bila je to još jedna navika među ostalima kao kakva unaprijed predviđena poslastica poslije monotonog ručka. Bio je dobar čovjek, čak dobrodušan i pažljiv muž i otac, ali sve to nije bilo dovoljno da zadovolji neobuzdani Emmin duh.

Jednog dana ona započne živjeti svoj san. Njen dom postao je dvorcem, a ona sama postala je preljubnica. Pokušavala je biti dobra majka, dobra žena, ali taj osjećaj joj jednostavno nije bio dovoljan. Leona je prvog zavoljela, no on je ubrzo otišao. Nedugo zatim ona je sreća Rodolpha kojemu se i prvom podala. Voljela ga je jer je bio sve što je ona oduvijek željela, smion, grub, provokativan i energičan i kao nijedan prije on ju je činio sretnom. Iako mu je zbog svoje koketnosti i elegancije te svoje dražesne ljepote prirasla srcu, ona je za njega bila samo još jedna ljubavnica koju je na kraju napustio. Primivši pismo cijeli njezin svijet se je srušio, sva maštanja, sve zamisli o bijegu i uzbudljivom životu razbile su se, a trenuci provedeni u Rodolphovom zagrljaju postali su samo uspomena.

Charl ju je njegovao, brinuo se o njoj i ona se probudi kao nova žena. Postala je poslušna, bila dobra mati, a još bolja supruga. Čitala je poučne knjige, išla u crkvu. Prilikom posjeta teatru sreli su Leona. Njihova ljubav nije bila zaboravljena i oni ubrzo započnu novu ljubavnu vezu. Emma je opet mrzila muža, zapustila dijete i trošila novac koji je malo po malo nestajao. Zapavši u dugove Emma moli za pomoć i Leona i Rodolpha. Oba su je iznevjerila i njoj se - njezin položaj ukaza kao kakva provalija.

Stajala je kao obamrla, znajući za se samo po kucanju svojih arterija, koje joj se učini kao zaglušna muzika koja izlazi iz nje i širi se po cijelom polju. Zemlja pod njenim nogama bila je mekša od vode, a brazde su joj se učinile kao ogromni crni valovi koji se razbijaju o obalu. Sve uspomene, sve misli koje je imala u glavi iziđoše joj najedanput u isti mah pred oči kao tisuću iskri kakvog vatrometa. Ona vidje svog oca, Lereov kabinet, njihovu sobu tamo dolje, neki drugi predio. Stade je hvatati ludilo, ona se uplaši i uspije se pribitati, doduše nekako nejasno; jer nikako nije mogla da se sjeti uzroka svog užasnog stanja, to jest pitanja novca. Ona je patila samo zbog svoje ljubavi, osjećala je kako je duša ostavlja kroz tu uspomenu, kao što ranjenici, u samrtnom hropcu, osjećaju kako im život odlazi kroz ranu koja krvari.

Umrkla je s Božjim blagoslovom ne mrzeći više nikoga. Charl poslije njezine

smrti ostaje nesretan i poražen skromno živjeti sa svojom malom kćerkom Bertom. Nije imao nikoga s kom bi podijelio svoju tugu i ništa u čemu bi pronašao utjehu. Umro je kako je i živio, neprimjetno i nečujno, ostavivši djevojčicu samu...

Roman je protkan elementima romantizma, realizma i naturalizma koji savršeno slikaju postupke, maštanja, ali i sveukupni život jedne žene, malograđanskog srednjeg obrazovanja, ne baš dobrog ukusa i površnog talenta koja je samo htjela pobjeći od dosade koje se je toliko bojala. Njezina razmišljanja romantična su, njezini susreti s ljubavnicima puni strasti, ali zato sredina u kojoj živi okrutna je realnost od koje ona tako očajno želi pobjeći. Sam Charl utjelovljenje je svega protiv čega se je ona borila. Svaki njegov korak k njoj za nju je predstavljao sve bezumniji bijeg.

S naturalističkog gledišta ona je bila bludnica, žena koja je težila uvijek većim uzbuđenjima i strastima, koja je bila gotovo očajna da ih doživi. Njezino samoubojstvo možda je romantično, ali njezina smrt užasava i samog čitatelja ("Emma se diže kao kakav vještački oživljen leš, raspletene kose, ukočena pogleda, začuđena. Stade se smijati užasnim, mahnitim, očajnim smijehom, misleći da vidi grozno lice onog bijednika koje se dizalo u vječnoj tami kao neko strašilo").

Emma Bovary žrtva je svojih snova. Ona nije sebe mogla zamisliti kao gubitnicu, kao običnu domaćicu koja pluta po dosadnoj svakodnevnicu uz svog tako prosječnog muža. Njezin svijet kojeg je tako pažljivo složila od detalja svoje mašte srušio se je i nestao. I zato, ispijanje otrova maestralan je završetak sasvim u stilu Emme Bovary. Flaubert je ovim romanom odao priznanje svima koji su dovoljno hrabri i ustrajni da barem pokušaju ostvariti svoj san. Ako i ne uspiju oni su pobjednici.

Piščeva izjava: "Emma Bovary to sam ja!" - često je služila kao polazna točka u tumačenju tog djela. Ono je shvaćeno kao neka vrsta intimne biografije autora, koji kroz lik Emme ispovijeda i slika jedan dio svog bića; svoje mladenačke iluzije, neostvarive čežnje, sukob između apstraktnih, romantičarskih težnja i prozaične svakidašnjice.

On je osobe i njihovu okolinu redovno ocrtavao zajedno, stvarao je

jedinstvenu sliku kao što mi u stvarnosti vidimo lica i zajedno s njima, u odnosu na njih, predmete, koji ih okružuju.

I tako je Emma Bovary, jedna sanjarska duša zamijenila srednjovjekovnog Don Quijota koji se je isto tako borio za ostvarenje svojih ideala i koji je umro zaslugom svoje mašte i okrutne stvarnosti.

Bovarizam - svojstvo držati se drugim nego to čovjek jest:

Lik se Emme Bovary pretvorio u simbol nemoćne čežnje osrednjih duhova prema visinama, melankolične volje za junaštvom i poezijom u zatvorenoj kuli ugašenih želja, neostvarivih ambicija, zavisti, svagdašnje dosade... Emma Bovary žrtva je svojih snova. Ona nije sebe mogla zamisliti kao gubitnicu, kao običnu domaćicu koja pluta po dosadnoj svakodnevnici uz svog tako prosječnog muža. Njezin se svijet, kojeg je tako pažljivo složila od detalja svoje mašte, srušio i nestao. I zato, ispijanje je otrova maestralan završetak sasvim u stilu Emme Bovary.

Analiza likova

Emma Bovary - Emma je odrasla u samostanu, a svijetu snova i mašte, potaknuta mnogobrojnim jeftinim romanima prepunih ljubavnika i ljubavnica, progonjenih gospođa što se onesviješćuju u samotnim paviljonima i sličnih romantičnih sudbina, i ona je sanjala o jednoj takvoj. Izašavši iz samostana i vrativši se na selo gdje joj je bilo dosadno, s nestrpljenjem je čekala da život počne, da se maštanja obistine.

Emma je, naprotiv željela da se vjenča u ponoć, uz buktinje;... Kada je Charles zaprosi, ona pristaje misleći da ga voli, ali ona je nakon udaje sve prije nego sretna; Charles je za nju tako običan i ljubav kojom je zasiplje više je guši, nego bilo što ostalo, tu nema ni trunke romantike iz romana, sve je obično i riječi koje joj izgovara.

Njen je pak život bio hladan kao tavan kojemu je prozor okrenut prema sjeveru i dosada je kao nijema paučina plela potajno svoju mrežu po svima kutovima njena srca.

Kad je zahvati depresija oni se čak sele u Jonvil-l' Abei. Ondje Emma rađa, ali curica joj uopće ne mijenja raspoloženje iako je voli. Međutim mladi pisar Leon odmah joj se svidio. Ona s njim doživljava platonsku vezu, budući da je on plah. Kad on odlazi u Pariz ona si nalazi novog ljubavnika Rodolphe. No on ju uopće ne shvaća, ona je njemu još samo jedna u nizu, obična snovima zanesena provincijalka, malograđanka. I, naravno da je on napušta kad ona predloži da pobjegnu – to je potpuno slama i ponizuje. Međutim ubrzo obnavlja vezu s Leonom, ali ona se počinje gubiti, živi u snovima, zadužuje se kod mnogih koji vide njenu zanesenost i kada uvidi da je potpuno propala, da joj dolaze zaplijeniti kuću, a Rodolphe joj ne želi posuditi novac, otruje se.

Ali ona i dalje vjeruje u ljubav, samo žali što joj nije bila suđena. Budući da je dosta neuravnotežena, ona se zanosi svakakvima mislima; jednom se trudi da bude što bolja domaćica i majka – sve onako kako stoji u romanima, a ponekad je veseli i zaokuplja misao da pripada kolu ljubavnica kojima su dozvoljene zabranjene slasti, no sve to ipak joj ne donosi željenu sreću jer ona misli da "ljubav dolazi iznenada, s burom i munjama, kao nebeski uragan koji se spušta na život, otresa ga, čupa volu kao lišće i cijelo srce nosi u ponor..." a ne zna da su prave ljubavi tužne i da se vrlo rijetko događaju.

Charles je bio iznenađen bjelinom njenih nokata. Oni su bili sjajni, oštri pri vrhu, čistiji od dijepske bjelokosti i podrezani u obliku badema. Ali joj ruka nije bila lijepa, nije, možda, bila sudovoljno bijela, dok je u člancima bila malko suha; bila je i suviše dugačka bez blagih pregiba na oblinama. Ono što je na njoj bilo lijepo bile su oči; iako su bile smeđe, izgledale su crne zbog trepavica, i njen pogled padao je na čovjeka slobodno, s nekom prostodušnom smjelošću.

Njen vrat se dizao iz bijela, posuvraćenog okovratnika. Dvije crne pole njene kose, koje su izgledale kao da je svaka od jednog komada, toliko su bile glatke, bile su po sredini glave razdvojene tankim razdjeljkom, koji se lako spuštao po krivini lubanje; i ostavljajući jedva vidljive ušne rese, one su se, s valovitim povijanjem prema sljepoočnicama, sastavljale pozadi u veliku pundžu, što je naš seoski ljekar opazio prvi put u svom životu. Jagodice su joj bile rumene. Nosila je kao muškarac koštani lornjon, provučen između dva dugmeta na bluzi.

Charles Bovary - Veoma dobar čovjek, prostodušan, ne prevelikih ambicija,

slijepo obožava Emmu i kad na kraju sve saznaje istinu o svojoj ženi za koju je smatrao da je savršena to ga ubija i on umire nesretan jer je nije usrećio i jer mu ona nije uzvratila ljubav, a nije ni pronašla sreću.

Emma i Charles bili su kontrasti:

U kazalištu on je pita gledajući jednu scenu:

- A zašto je - upita Bovary - taj gospodin progoni?
- Ali je on ne progoni - odgovori ona - to je njen ljubavnik.

Pejsaž - Mjesec, sav okrugao i grimizne boje, dizao se iznad same zemlje u dnu livada. On se brzo dizao iznad grana topola koje su ga tu i tamo skrivale kao kakav crn, prodrt zastor. Zatim se ona pojavi, blistajući od bjeline, na čistom nebu koje je osvjetljavao; i onda uspravljajući se, on spusti na rijeku jednu veliku mrlju na kojoj se pojavi bezbroj zvijezda, i ta srebrena svjetlost kao da se savijala u vodi sve do dna kao zmija bez glave, pokrivena blistavim ljuskama. To je bilo nalik i na neki ogromni svijećnjak na kojem su se cijelom dužinom blistale kapljice rastaljena dijamanta. Tiha noć se šrila oko njih, gusti mrak je zastirao lišće. Emma je, s upola zatvorenim očima, duboko udisala svjež vjetar koji je pirio. Nisu ništa govorili jer su bili i suviše utonuli u svoje sanjarenje. Ljubav minulih dana ponovo je ispunjavala njihova srca, bujna i nijema kao rijeka koja je tu tekla, s tavom čudnom milinom kakvu donosi i miris jorgovana, i bacala u njihove uspomene mnogo veće i mnogo sjetnije sjene nego što su sjene onih nepokretnih vrba koje su se pružale po travi. Često bi kakva noćna životinja, jež ili lasica, polazeći u lov, pomicala lišće, ili bi se, pak, na mahove čula koja zrela breskva kako sama od sebe padne s grane na osmanluku.

- Ah divne li noć! - reče Rodolphe.

- Imat ćemo ih još! - odgovori Emma.

Smjernice

Ovaj ulomak otvara brojne teme: alkoholizam, okrutnost, praznovjerje... Pročitavši ga, samo sam potvrdila već postojeće vlastito mišljenje o svemu tome. Praznovjerje je po meni samo izlika pojedinaca za nedaće koje im se, kao i svima, događaju. Nadalje, mislim da alkohol nikada nije mogao niti će

donijeti išta dobro. Svatko je krojač svoje sudbine te si ne smijemo dopustiti da nam takvi propusti ukvare život i okrenu ga za 360 stupnjeva.

Gustave Flaubert francuski je romanopisac i pripovjedač, piše u doba realizma. Realizam je razdoblje u književnosti koje traje od tridesetih do devedesetih godina devetnaestog stoljeća. U svom stvaralaštvu koristi elemente romantizma, naturalizma i realizma. Njegovo najpoznatije djelo je roman Madame Bovary, uz kojeg vezemo pojam „bovarizam“ (obrazac ponasanja u kome se gubi osećaj za realnost zbog dugotrajnog i postojanog nezadovoljstva). U ovom eseju ću opisati Eminu sudbinu i njezino nezadovoljstvo bračnim životom.

Dijelo Madame Bovary nam daje sliku života senzibilne i osjećajne Eme Bovary koja cijeli svoj život i postojanje podređuje svojoj mašti. Ema je odgajana u samostanu u kojemu zatvorena od vanjskog svijeta čita ljubavne romane koji u njoj bude maštu o životu. Mlada i puna života udaje se za seoskog lječnika Charlesa Bovarya. Charles je povučena, tiha i inertna osoba koja se po svemu razlikuje od Emine živosti. Charles obožava Emu i daje joj stalno znakove pažnje, no uvijek kao po šablona u točno određeno vrijeme ne shvaćajući njezine pokušaje da ga zavede i zainteresira, što možemo vidjeti iz rečenice :

- U vrtu ,po mjeseci, recitirala mu je strastvene stihove što ih je znala na pamet i uzdišući mu pjevala sjetne ljubavne pjesme (...) a Charles zbog toga nije izgledao ni zaljubljeniji ni uzbuđeniji.

Njihov zajednički život se svodi na Eminu dosađivanje i maštarije. Pita se kako bi joj život izgledao da se za nekog drugog udala, kako njezine prijateljice iz samostana sada žive i muči ju što nema nikakav socijalni ni društveni život. Žudi za gradskim životom u Parizu, za avanturama koje pronalazi u svojim ljubavnicima, a najviše za mladenačkim snovima koji ostaju neostvareni. Sve navedeno potkrepljuje Emina izjava:

- Bože zašto sam se udala.

Iz koje saznajemo Eminu psihičko stanje i potpuno nezadovoljstvo svojim životom. Ona nije sebe mogla zamisliti kao gubitnicu, kao običnu domaćicu koja živi u dosadnoj svakodnevici uz svog tako prosječnog muža. Emina stanja opisana su tehnikom struje svijesti, koja je bila vrlo česta u doba realizma. Ema se vraća u prošlost i mješa ju sa sadašnjošću, po čemu se

može zaključiti da je nestabilna osoba.

Flaubertovu rečenicu; - Umjetnik u svojim djelima mora biti kao Bog u svemiru, svugdje prisutan, a nigdje vidljiv, možemo protumačiti kao pokušaj da na što realističniji način prikaže provincijski život i probleme s kojima se likovi susreću. On se koristi detaljnim opisivanjima, do najmanjeg segmenta, želeći što bolje opisati eksterijer, interijer i unutarnje stanje likova. Ukratko biti svjedokom vremena u kojemu živi.

Na kraju zaključujem da je Ema Bovary predstavnik jednog životnog stila u kome je ostvarenje svog sna izbor oko kojeg se ne dvoji, ali i hrabrost da ako ne uspiješ si i dalje pobjednik. Danas su supružnici jednako nezadovoljni brakom i životom koji nosi, čemu svjedoči činjenica da svaki treći brak završi razvodom. Brak je ravnopravna zajednica u kojoj svoju sreću ne treba stavljati ispred tuđe i obrnuto.

Gustave Flaubert roman Madame Bovary napisao je u razoblju realizma, dakle u 19 stoljeću, iz čega se može zaključiti da je glavni lik, Emma Bovary, detaljno okarakteriziran te da je radnja realistična i primjenjiva i u današnjem vremenu.

Emma Bovary odrasla je čitajući romantičarske romane stvarajući sliku idiličnog života. Oduvijek je sanjala o tome da će, kada odraste, imati život prepun avantura, ljubavnih zapleta te da će joj život biti savršen. Nakon udaje shvaća da je njezin muž zapravo osrednji, skromni seoski liječnik koji ne može utažiti njezine hirove te da je stvaran život potpuno drugačiji od onog kojeg je zamišljala. Shvativši da je bila u zabludi misleći da će udajom ostvariti svoje romantičarske težnje, razočarana u brak ulazi u izvanbračne avanture u nadi da će tako pronaći ono što će ostvariti njezina mladenačka maštanja. Emma na kraju biva napuštena od strane ljubavnika kojima je pridala toliko važnosti dok muž ostaje uz nju kada joj je nateže iako je zanemarivala njegovu ljubav. U nastavku možemo uočiti Emminu nedosljednost i povodljivost, veliku dozu sanjarenja te težnju da živi strasan život kakav je zamislila čitajući ljubavne romane. Na kraju, Emma se nije mogla pomiriti sa stvarnom slikom svoga života, odnosno sa činjenicom da je realnost daleko od onoga što je ona očekivala i da u životu nije postigla ono čemu je težila te se ubila popivši otrov i tako je dala završetak kakav se od samog početka mogao naslućivati. Danas koristimo izraz bovarizam za neku vrstu uvjerenja da smo rođeni za

nešto više, odnosno da se smatramo vrijednijima nego što jesmo te da nam pripada više nego što smo zaslužili.

"Gospođa Bovary, to sam ja", Gustave Flaubert izjavio je poistovjećujući se s likom Emme Bovary u smislu neostvarenih čežnji te težnje za bijegom od monotone svakidašnjice s ciljem ostvarivanja mladenačkih iluzija i romantičarskih težnji. Smatram da Emma Bovary treba biti primjer kako se ne ponašati u smislu nejvere, neodgovornosti i težnje za nečim višim. Naravno da se trebamo boriti za ono u što vjerujemo i čemu težimo te da trebamo slijediti svoj san i živjeti prema svojim uvjerenjima, no ponekad se moramo zadovoljiti onime što smo dobili te u svemu moramo naći neku mjeru.

Gustave Flaubert jedan je od najpoznatijih predstavnika francuskog realizma. Njegovo najpoznatije djelo je roman Gospođa Bovary. Realizam je pravac koji se u europskoj književnosti javlja 1830. i traje do 1870. Karakteriziraju ga detaljni opisi prostora i likova, prikaz društva i sveznajući pripovjedač. Dominantna književna vrsta je roman kojemu odgovara uloga "zrcala stvarnosti".

Glavni lik djela je Ema Bovary, mlada žena iz francuske provincije kronično nezadovoljna vlastitim životom. Čitajući ljubavne romane još kao djevojčica izgradila je potpuno iskrivljenu sliku o svijetu i ljubavi. To je počela shvaćati nakon što se mlada udala za liječničkog pomoćnika Charlesa. Postala je obična domaćica uz prosječnog muža. Iako je Charles voli i u materijalnom smislu uspjeva zadovoljiti njezine neskromne potrebe, Ema nedostaje ljubavi i romantike. Neprestalno pokušava zavesti i šarmirati svog supruga no on, sramežljiv po prirodi, ostaje ravnodušan. Zato Ema vrijeme provodi razmišljajući o prošlosti. Svoj brak smatra pogreškom što opisuje rečenicom "Bože moj, zašto sam se udala". Pita se bi li možda našla boljeg supruga i bi li je život odveo u velegrad, daleko od doasne provincije. Uvjerena je kako zasigurno zaslužuje više od onoga što ima. Njezina čežnja za visinama, odnosno želja za ulogom boljom od one koju joj je sudbina namijenila poznata je kao bovarizam.

Kako bi što bolje prikazao Emine unutarnje stanje, pisac ga opisuje jednakom preciznošću kao i njezin vanjski izgled te prostore. Zato je djelo okarakterizirano kao najbolji roman psihološkog realizma. Sam Flaubert je

izjavio kako umjetnik u svojim djelima mora biti poput Boga u svemiru - svugdje prisutan a nigdje vidljiv. To možemo protumačiti kao piščevu ulogu svjedoka vremena. Njegova je zadaća vjerno opisati mjesto radnje i društvene prilike ali , u ovom slučaju, i unutarnja proživljavanja glavne junakinje. Tipizacija likova je također prisutna. Emu Bovary možemo odrediti kao tip nezadovoljne provincijalke. Kompozicijske su faze izostavljene kako bi se što bolje dočaralo jednolično protjecanje života.

Iako je u romanu prikazana pojedinačna sudbina, danas je teško pronaći čovjeka koji se , barem djelomično, ne može identificirati sa glavnom junakinjom. U ljudskoj je prirodi shvaćanja kako zaslužujemo najbolje, ili barem bolje od postojećeg. Pitanje je samo koliko smo daleko spremni ići i što smo sve spremni napraviti da dobijemo ono što mislimo da nam pripada. Ipak, roman nas upozorava da uspjeh nije zagarantiran i da bismo se, prije no što išta poduzmemo, trebali zapitati zaslužujemo li uopće i ovo što imamo.

Gustave Flaubert (1821.-1880.) francuski je pripovjedač i romanopisac. Nastojao je apsolutnom objektivnošću prikazivanja evocirati (prisjećati se) u svojim djelima likove i prizore iz svakidašnjeg malograđanskog života koji ga je okruživao i odbijao, kao i sjajne slike i likove daleke prošlosti, koja ga je neodoljivo privlačila.

Djela: Madame Bovary, Sentimentalni odgoj, Jednostavno srce, Bouvard i Pecuchet, Salamambo, Iskušenje sv. Antuna, itd.